

ErvenPlus

1

Nieuwsbrief voor Erfbewoners in Brabant

Waarom deze nieuwsbrief?

Hierbij sturen we u de eerste nieuwsbrief over ErvenPlus. Via deze nieuwsbrief willen we u op de hoogte houden van dit project en wat er zich op de erven afspeelt. Ook kunt u via deze nieuwsbrief informatie vinden over het onderhoud van de elementen op uw erf, bijvoorbeeld het snoeien van fruitbomen of het beheer van een houtsingel of akkerrand.

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u op enigerlei wijze betrokken bent bij ErvenPlus. Als deelnemer, gemeentelijk contactpersoon, deskundige of gewoon omdat u belangstelling hebt voor dit project. Als u geen prijs stelt op de toezending van deze nieuwsbrief, dan kunt u zich afmelden via de link, onderaan de laatste pagina.

Het project ErvenPlus is in februari 2017 officieel van start gegaan. Het streven is om de komende twee jaar op

In deze editie

- [Waarom deze nieuwsbrief?](#)
- [Werving](#)
- [Erfscans in volle gang](#)
- [Modder voor Zwaluwen](#)
- [Jonge Steenuilen op het erf](#)
- [Vleermuizen; de stille jagers](#)
- [Patrijzen, op de rand van het erf](#)
- [Hulp van kenners](#)

minimaal 350 erven maatregelen uit te voeren om de biodiversiteit te verhogen. Het project heeft een enorme vlucht genomen want na vijf maanden staat de teller op 370 aanmeldingen en loopt het project in 20 gemeenten. Het grote aantal aanmeldingen laat zien dat mensen in het buitengebied erg begaan zijn met hun erfbewoners. Zij staan duidelijk open voor maatregelen om het deze naar de zin te maken en de biodiversiteit op hun erf te vergroten.

- Volgende nieuwsbrief

Werving

De werving van deelnemers wisselt erg per gemeente. Het hangt af van het beschikbare budget en de grootte van de gemeente. Elke gemeente gaat anders om met ErvenPlus; het is echt maatwerk. Soms spelen de lokale ZLTO afdeling of Agrarische Natuurvereniging een rol. Ook komt het voor dat de lokale gastgevers (mensen die een nestkast voor Kerk- of Steenuil op hun erf hebben) rechtstreeks worden aangeschreven. Deze gastgevers hebben immers bewezen dat zij het grote belang kennen van geschikte broedplaatsen.

ErvenPlus heeft veel aandacht gekregen in de pers. Lokale, maar ook regionale kranten hebben boeiende en inspirerende artikelen geplaatst over dit project. De grote stroom van aanmeldingen is mede hier aan te danken.

Help je mee Brabantse erven biodiverser te maken?

Ja, ik meld mijn erf aan voor*:
*meerder opties mogelijk

- advies
- erfscan
- erfplan
- maatregelen

VOORNAAM _____

ACHTERNAAM _____ N V

STRAAT _____ HUISNUMMER _____

WOONPLAATS _____ TELEFOONNUMMER _____

E-MAILADRES _____

Natuur dichtbij huis
Brabants Landschap
Coördinatiepunt Landschapsbeheer

Stuur deze bon in een envelop naar:
Antwoordnummer 3900, 3600 VE Haren
L.v. v. Jochem Sloodts
Een postzegel is niet nodig!

GA TERUG NAAR INHOUD >>

Erfscans in volle gang

Na uw aanmelding via erfvogelsbrabant@gmail.com wordt u op een lijst geplaatst en wordt een bezoek ingepland. Dagelijks zijn de veldmedewerkers van Brabants Landschap en ORBIS op pad om aan de keukentafel te bespreken wat de beste maatregelen op uw erf zijn. De erfscan wordt uitgewerkt in een "ErvenPlus-plan" en dit wordt weer doorgezet in aantallen plantgoed en soortgerichte maatregelen. Ook de benodigde nestkasten worden op de bestellijst geplaatst. In het najaar wordt het plantgoed besteld. Hierbij zijn we natuurlijk wel gebonden aan het plantseizoen wat loopt van oktober tot mei.

De erfscans zijn inmiddels in volle gang. Het grote aantal aanmeldingen leidt er echter wel toe dat deelnemers soms

wat langer moeten wachten op de erfscan en de uitwerking van het "ErvenPlus-plan". Dit is helaas niet te voorkomen, maar u wordt zeker niet vergeten. Ook op de achtergrond moet het allemaal kloppen en dit vergt soms wat meer tijd en geduld.

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Modder voor Zwaluwen

Het is bijna niet voor te stellen. Na een enkele reis van 8500 km komen onze zwaluwen vanuit diep in het zuiden van Afrika weer naar Nederland gevlogen om hier te kunnen broeden. Vaak op precies dezelfde plaats en in hetzelfde nest als de jaren ervoor. Dat wil zeggen als ze de gevaarlijke tocht overleven. Woestijnen met zandstormen en droogte, tegenwind en slecht weer zijn enkele van de gevaren die ze onderweg moeten trotseren. Met speciale zenders heeft men vast kunnen stellen dat ze wel afstanden van 420 km per dag af kunnen leggen. Een onbegrijpelijke prestatie voor een vogeltje met een gewicht van ongeveer 22 gram.

Boerenzwaluwen en ook Huiszwaluwen bouwen hun nest van kleine bolletjes modder, verstevigd met strootjes. Meer dan 7000 bolletjes zijn er nodig voor één nest. Het is dus erg belangrijk dat er een modderplaats te vinden is in de directe omgeving van het nest. In droge jaren zoals dit jaar is dit echter niet zo vanzelfsprekend, en hebben de zwaluwengrote problemen om voldoende en goede modder te vinden voor het bouwen van hun nest. Met droog zand of harde klei kun je immers niets bouwen.

Sommige gastgevers houden dat goed in de gaten en zorgen bewust voor een klein nat stukje op hun erf. Op zandgrond wordt dit vaak nog gemengd met een beetje leem of mest zodat de zwaluwen er goed mee kunnen kleien. Ook binnen ErvenPlus hebben we aandacht voor deze modderplaatsen en vormen ze een onderdeel van de erfscan.

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Jonge Steenuilen op het erf

Juli en augustus zijn ook de maanden waarin de jonge steenuilen ervaring op moeten doen. In korte tijd moeten ze volwassen worden en zich de fijne kneepjes van het muizenvangen eigen maken. Ze moeten leren wat gevaar oplevert en wat niet en waar kun je veilig weg kunt kruipen zodat je rustig kunt slapen. Het is een harde leerweg die de jonge uilen moeten ondergaan en vele zullen het helaas niet halen.

Binnen ErvenPlus zijn ook een aantal steenuil-vriendelijke maatregelen opgenomen. Denk hierbij aan de steenuil-vriendelijke drinkbak, want verdrinking scoort hoog bij jonge steenuilen. Maar ook muizenruiters kunnen helpen om in moeilijke tijden toch gemakkelijker een muis te kunnen vangen.

Onderzoek heeft aangetoond dat hoe meer steenuil-vriendelijke maatregelen er op een erf aanwezig zijn, hoe hoger de overlevingskansen voor de jonge uilen zijn.

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Vleermuizen; de stille jagers

Van alle erfbewonende diersoorten zijn de vleermuizen beslist de minst opvallende. Toch leveren juist zij een niet te onderschatten bijdrage aan het terugdringen van hinderlijke insecten, zoals muggen en vliegen op en rond het erf. Om in conditie te blijven moet een vleermuis dagelijks een kwart tot zelfs de helft van zijn lichaamsgewicht aan insecten eten. Dat betekent hard werken voor zo'n klein dier; overdag heeft de vleermuis zijn rust dus beslist nodig. Die rust vindt elke

vleermuissoort op een andere plek. De ene soort verblijft het liefst in spouwmuren of onder dakpannen, de andere soort geeft de voorkeur aan holtes in bomen. Maar ook vleermuizen hebben steeds meer moeite met het vinden van geschikte rustplaatsen. Spouwmuren worden dichtgemaakt, dakpannen maken plaats voor dakplaten en oude bomen zijn er helaas veel te weinig. Daarom worden er ook vleermuiskasten verstrekt in het kader van ErvenPlus.

Wat is mooier dan op een rustige, warme zomeravond in het schemer te genieten van rondbuitelende vleermuizen? De insecten die zij op hun jachtpartijen opschrokken, kunnen geen hinder meer veroorzaken op het erf.

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

Patrijzen, op de rand van het erf

Tijdens de erfscans krijgen de veldmedewerkers soms te horen dat er ook patrijzen op het erf komen. Ook al behoren patrijzen niet tot de ware erfvogels, toch krijgen ze volop aandacht in ErvenPlus. Het zal u als bewoner van het buitengebied niet ontgaan zijn dat het aantal patrijzen de laatste jaren erg is afgenomen. Met een afname van 95% sinds de jaren 70 schat men de broedpopulatie ergens tussen de 9.000 en 13.000 vogels voor heel Nederland. De patrijs is dan ook een zeldzame boerenlandvogel geworden, die alle hulp kan gebruiken. Deze mooie grondbroeder is erg afhankelijk van randjes en kantjes en overhoekjes. Maar die zijn juist de laatste tientallen jaren op grote schaal verdwenen. Patrijzen hebben deze plekken nodig omdat daar nog wat variatie aan kruiden en zaden te vinden is maar ook de rust om te kunnen broeden. Erven zijn daarom in het Brabantse landschap belangrijk voor patrijzen, omdat ze er de nodige randjes en kantjes vinden, die ze nodig hebben.

Ook in de ons omringende landen is de patrijs sterk in aantal afgenomen. Met het Europese Interreg-project PARTRIDGE willen natuurorganisaties in Engeland, Schotland, Duitsland, België en Nederland laten zien dat er op het moderne platteland nog wel degelijk toekomst is voor de patrijs. In twee grote gebieden in Brabant en

Zeeland wordt het ideale patrijzenlandschap gerealiseerd. Wilt u weten hoe, kijk dan eens op <http://www.brabantslandschap.nl/ons-werk/beschermen-en-beheren/soortenbescherming/akkervogels/partridge/> Of volg de Werkgroep Patrijs op Facebook.

GA TERUG NAAR INHOUD >>

Hulp van kenners

Heel wat gastgevers kunnen best wat hulp gebruiken bij het ophangen van de nestkasten. Niet alleen omdat de nestkasten op hoogte moeten hangen, maar ook omdat de beste plek bepaald moet worden. Binnen Brabants Landschap zijn al jaren vele groepen uilenbeschermers actief, die zich bezig houden met nestkasten voor Kerkuilen en Steenuilen. Daarnaast zijn er over heel Brabant weidevogelbeschermers, verenigd in lokale groepen, te vinden. Deze vrijwilligers hebben steevast ook belangstelling voor andere vogel- en diersoorten. We doen een beroep op hen om ondersteuning te bieden bij het ophangen van de nestkasten. Speciaal voor hen worden er in oktober 2017 bijeenkomsten georganiseerd over ErvenPlus, waarin volop aandacht wordt besteed aan de rol die zij daarbij kunnen spelen. Voor deze bijeenkomsten zal een aparte uitnodiging worden uitgestuurd.

GA TERUG NAAR INHOUD >>

Volgende nieuwsbrief

Wat kunt u verwachten in de volgende editie van deze nieuwsbrief? Om te beginnen interviews met enkele

deelnemers aan ErvenPlus, die overlopen van enthousiasme. Vervolgens een update van de deelname van gemeenten; wie heeft/hebben zich aangesloten bij het project?

Ook praktische zaken zullen de revue passeren, zoals informatie over de uitlevering van plantgoed en instructies voor het planten zelf.

Mocht u zelf iets te melden hebben wat interessant kan zijn voor andere lezers van de nieuwsbrief, dan bent u uiteraard meer dan welkom om dit onder onze aandacht te brengen.

[GA TERUG NAAR INHOUD >>](#)

[KLIK HIER OM U AAN TE MELDEN OF KLIK HIER OM U AF TE MELDEN VOOR DEZE NIEUWSBRIEF](#)
U KUNT DEZE NIEUWSBRIEF OOK [ONLINE LEZEN](#) INDIEN DEZE NIET GOED WORDT WEERGEGEVEN

ErvenPlus wordt mede mogelijk gemaakt door Provincie Noord-Brabant, Streekfonds Het Groene Woud, de Nationale Postcode Loterij, het Coördinatiepunt Landschapsbeheer, Orbis en de diverse gemeentes.

Provincie Noord-Brabant

